

Til medlemmene i styringsgruppen for lektorutdanningen

Innkalling til møte i styringsgruppen for lektorutdanningen

Møte 5 2020

Tidspunkt: 14. august 2020, kl. 13.00-14.00

Møtested: Styrerrommet 5. etasje, Christies gt. 13

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og sakliste

II Godkjenning av protokoll fra møtet 3. juni 2020

Protokollen er sendt ut.

Orienteringssaker

29/20 Desentralisert kompetanseutvikling

Notat fra Studieavdelingen

30/20 Eventuelt

**Styringsgruppen for
lektorutdanningen**

ephorte: 20/625

Sak 29/20 Desentralisert kompetanseutvikling

Notat fra Studieavdelingen

Orienteringssak

Notat

Til: **Styringsgruppen for lektorutdanningen**

Møte: **14. august 2020**

ephorte: 20/625

Innledning

Desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp) ble varslet i Meld. St. 21 (2016-2017) *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen*. Dekomp skal bygge opp om skoleeiers ansvar (kommuner og fylker) for å drive kvalitetsutvikling og stimulere til et langsiktig og sidestilt samarbeid mellom kommunene og lokale universitet/høgskoler (UH).

Dekomp-ordningen og Kunnskapsdepartementets (KD) strategi *Lærerutdanning 2025* sier at tidligere asymmetriske relasjoner skal bygges ned slik at relasjonene mellom de høyere utdanningsinstitusjonene og skolene blir mer jevnbyrdig. *Lærerutdanning 2025* presiserer for eksempel hvordan skolene skal bli mer bevisste sin rolle og sitt medansvar som lærerutdannere for studenter som er i praksis. KD vil dessuten ha økt forskning om praksis med relevans for praksis. Dekomp skal bidra til å styrke allerede etablerte samarbeidsstrukturer gjennom å bygge kapasitet og kompetanse. UH skal involveres i kartlegging og analyse av kompetansebehov i tillegg til at de skal gi råd og levere innhold i det konkrete skolebaserte utviklingsarbeidet.

Dekomp skiller seg fra «tradisjonell» etterutdanning ved at kompetansehevingen (profesjonsutviklingen) skal skje i kollektive prosesser og den skal være skolebasert. Dette betyr at skolens utviklingsarbeid må involvere og favne om hele kollegiet, en avdeling eller et trinn.

Samarbeidsforum, økonomiske rammer og ansvarsfordeling

De kommunale skoleeierne i Vestland er organisert i 10 kompetanseregioner, friskolene i to (ett for grunnskolen og ett for videregående) samt Fylkeskommunen som ett nettverk. Alle de tre UH-institusjonene i Vestland fylke - Høgskulen på Vestlandet (HVL), Norsk Lærerakademi (NLA) og Universitetet i Bergen (UiB) – er involvert som samarbeidspartnere.

Fylkesforum (samarbeidsforumet i fylket) er sammensatt av de sentrale aktørene: kompetanseregionene, UH-institusjonene, fagorganisasjonene, KS og Fylkesmannen. Forumet skal sikre at aktørene samhandler i tråd med ordningens intensjon og vilkår og at midlene blir fordelt på en forutsigelig og transparent måte.

I Vestland har fylkesforum blitt enige om at Dekomp-midlene deles 50-50 mellom skoleeier og regional UH. Totalt ble det i 2019 tildelt NOK 13 512 999 til de tre UH-institusjonene. Av disse mottok UiB NOK 4 572 664. Det antas at størrelsen på midler vil ligge på omtrent samme nivå i 2020.

I et møte i april 2019 ble det enighet mellom HVL, NLA og UiB om at UiB skal ha ansvar for de 57 videregående skolene i Vestland fylke, inkludert de 13 videregående friskolene. I tillegg deler UiB ansvar med HVL og NLA i Bergen kommune og har noe aktivitet i Ytre Midthordland.

Status for samarbeidet i de regionene der UiB har ansvar

Når det gjelder samarbeidet i de regionene som UiB er inne i, er status følgende per august 2020:

Bergen kommune

Det ble gjennomført et styringsgruppemøte 8. juni 2020. Astrid Tolo og Vigdis Berg deltok fra UiB.

I møtet ble det bestemt at UiB skal samarbeide med skoler i Bergen om følgende prosjekter:

- Fire skoler inngår samarbeid med UiB om «Praksisutforskende metode». Centre for the Science of Learning & Technology (SLATE) er ansvarlig.
- To skoler skal samarbeide med UiB om «Fokus på læring: Dybdelæring, kreativitet og formativ vurdering». Her bidrar pedagoger fra Institutt for pedagogikk (Iped) og fagdidaktikere fra Det humanistiske fakultet (HF) ved UiB.

Prosjektene vil gå over to år med oppstart i 2021.

Ytre Midthordland

Møte i styringsgruppen ble gjennomført 25. juni 2020. Vigdis Berg deltok fra UiB.

SLATE har siden 2019 samarbeidet med to skoler om *Teacher Inquiry into Student Learning*. Samarbeidet fortsetter også neste år etter ønske fra skoleeier, og nye skoler vil ikke trekkes inn.

Friskole-nettverket (videregående skoler)

Det er planlagt et drøftingsmøte 18. august med representanter fra nettverket for å diskutere prioriteringer og ønsker om videre samarbeid med UiB.

Hva blir viktig fremover?

Fremover vil det være viktig å få på plass en god intern organisering av og struktur rundt arbeidet slik at UiB både kan møte skolenes behov når det gjelder kvalitetsutvikling gjennom Dekomp. Dette handler om å sikre at det gis tid og ressurser til faglig ansatte som skal være med i ordningen. Det handler også om å ha en langsiktig strategi for å utvikle mer forskning knyttet til samarbeidsprosjektene. Videre er det et mål at Dekomp skal styrke det allerede etablerte samarbeidet med partnerskoler.

Dekomp skal innebære minst mulig byråkrati og må organiseres og administreres så enkelt som mulig. Overordnet er hensikten at man ikke skal gjøre noe nytt, men styrke pågående arbeid, særlig eksisterende partnerskap i lærerutdanningen

Vestland fylke lyste ut midler til Dekomp-prosjekter våren 2020. Et kriterium for å få tildelt midler var at skolene skulle ha dokumentert erfaring med prosjektarbeid og at arbeidet med Dekomp skal styrke skolens utviklingskompetanse. Fylket mottok 8 søknader og har gitt

midler til 5 prosjekter: Flora vgs., Knarvik vgs., Sotra vgs., Årstad vgs., og til et samarbeid mellom universitetsskolene Amalie Skram, Bergen Katedralskole og Nordahl Grieg.

Felles for alle prosjektene er at de skal rette seg mot skolenes *arbeidsmåter*, blant annet skal utviklingsarbeid inn i skolenes daglige rutiner. Utvikling skal være en integrert del av arbeidet, ikke noe man gjør ved siden av/i tillegg til daglig drift. Prosjektene blir nå (august 2020) spisset og noe nedskalert. Både skoleeier og skolene arbeider for å identifisere behov som går på tvers av skolene slik at de kan samarbeide og det kan arrangeres felles workshops. Målet er at de første Dekomp-skolene skal kunne delta aktivt når nye skoler gradvis fases inn i Dekomp-arbeidet.

Det er et mål å få til tilsvarende synergieffekter for Dekomp-samarbeidet ved UiB. Det er derfor behov for å klargjøre og konkretisere hva UiB ønsker å oppnå gjennom Dekomp, og hvordan arbeidet skal organiseres for å oppnå dette.

Planlagt intern organisering

Ansvar for Dekomp skal i fremtiden legges til det kommende lektorsenteret. Vigdis Berg ble i mai ansatt i stilling som seniorrådgiver med spesielt ansvar for Dekomp. Helene Eide tiltrådte i stillingen som faglig koordinator for praksis 1. august, og ansvar for Dekomp er også en del av stillingen hennes. Begge stillingene rapporterer til Sølvi Lillejord som er fagdirektør for lektorutdanningen. I tillegg vil det i det videre arbeidet være viktig å trekke inn Kjersti Lea som leder for programrådet og Anne Homme, som er tilsatt i 100% stilling på Iped med midler fra Dekomp.

Dekomp skal bidra til

- At UiB er en attraktiv og foretrukket partner for skoleeieres utviklingsarbeid.
- Strategisk bruk av Dekomp-midler ved UiB for å utvikle kvaliteten i lektorutdanningen
- En intern struktur/organisering av Dekomp som gir synergieffekter for lektorutdanningen
- Økt tverrfaglig samarbeid på UiB
- Øke forskningen knyttet til lektorutdanningen
- Styrke og utvikle samarbeidet med partnerskoler for å utvikle kvalitet i praksis.

Frikjøp

Hvordan gi ansatte i lektorutdanningen tid og ressurser til å delta i Dekomp? For at Dekomp skal kunne bidra inn i UiBs partnerskolesamarbeid i tråd med intensjonene, må det skapes forutsigbarhet i arbeidet. Videre vil det være viktig og nødvendig for den enkelte faglige ansatte som ønsker å delta i Dekomp-prosjekter, at dette inngår som en del av stillingen.

Å utvikle samarbeid og forskning knyttet til partnerskoler bør være en attraktiv mulighet for alle som er knyttet til lektorutdanningen på UiB. Ordningen må derfor være godt kjent hos alle som arbeider i lektorutdanningen, og også godt forankret på ledelsesnivå.

Informasjonsarbeid om ordningen i relevante fagmiljøer vil være en prioritert oppgave fremover.

Dekomp organisert som utviklingsprosjekter

Frem til nå har finansieringen av Dekomp vært slik at midlene har gått direkte til fagmiljøene som har initiert samarbeidsprosjekter. Intensjonen med Dekomp er imidlertid et langsiktig samarbeid mellom de tre partene skoleeier, skoler og UH, og dette har Vestland lagt til grunn for sine prosjekter. For å kunne bruke Dekomp-arbeidet strategisk i kvalitetsutviklingen av lektorutdanningen, foreslår vi at ansatte inviteres til å melde sin interesse for deltakelse i prosjekter, med klare kriterier for deltakelse.

Prosjektene vil følges opp og støttes gjennom møter i nettverk med andre Dekomp-prosjekter for å utveksle erfaringer og bygge kompetanse internt på UiB, noe som har vært etterlyst av prosjekter som allerede er i gang.

Formalisering av samarbeid med skoleeierne

UiB er inne i flere regioner og ser at Dekomp organiseres svært ulikt hos de ulike skoleeierne. Mens noen har en svært sentralisert struktur med klare bestillinger til UH, er Dekomp andre steder desentralisert til avtaler direkte mellom skoler og UH. Samarbeidet mellom skoler og UiB er i liten grad formalisert gjennom for eksempel kontrakter. Dette kan by på utfordringer og uforutsigbarhet, noen som svekker UiBs mulighet til å bruke midlene strategisk og langsiktig.

Samarbeid gjennom Dekomp skal være langsiktig og forutsigbart fra begge sider. Dette er viktig når tid og ressurser skal investeres for å bygge nødvendig kompetanse og utvikle samarbeidene. Samarbeidsavtalene med kommuner og skoleeiere må derfor formaliseres i større grad enn hittil for å sikre langsiktighet og rolleavklaring.

Det er derfor viktig å få på plass et godt avtaleverk mellom UiB og skoleeiere for samarbeidsprosjektene slik at man har en felles forståelse av tidsperspektiv på prosjektene og ambisjonsnivå. Dette må følges opp i de enkelte styringsgruppene.

Etablering av et Dekomp-utvalg

I det videre arbeidet er det behov for god forankring i alle miljøer. Det foreslås derfor at det etableres et eget utvalg med representasjon fra alle fakultet som møtes jevnlig og som har en rådgivende rolle i det videre arbeidet.

Opprettelsen av et slikt utvalg vil være en mer formell videreføring av den faglige koordinatorgruppen som fulgte opp ordningen i 2018-våren 2019 ved UiB.

Følgende behov for avklaring og tiltak er identifisert

- Å gjøre Dekomp kjent i alle relevante miljøer på UiB
- Etablere en frikjøpsordning for Dekomp-prosjektene som gjør det aktuelt og attraktivt for lektorutdannere ved UiB å delta.

Planlagte aktiviteter og tiltak høsten 2020

- 1) Møte med styringsgruppen 14. august for å orientere om planlagt arbeid
- 2) Møte med instituttlederne i slutten av august for å orientere om ressursituasjonen i Dekomp
- 3) Møte med fagmiljøene på UiB (fagdidaktikere og pedagoger) for å informere om arbeidet med Dekomp. Skoleier (Vestland fylke) deltar for å informere om prosjektene.
- 4) Etablere prosjekter mellom UiB og skoler med oppstart senest januar 2021.
- 5) Etablere et forum/nettverk/ressurscenter på UiB for videre arbeid med og erfaringsutveksling mellom deltakere i Dekomp.